

Jeg kan ikke se rettere end, at som Forholdet er, maa dette snarere siges at være Tilfældet nu. Det er ikke ganske ualmindeligt, at man skifter Dommer og Politimester og som Følge deraf ogsaa Borgmester, og at der saa undertiden, endog ofte kommer Folt fra de ministerielle Kontorer i Kjøbenhavn, der skulle styre og lede Anliggender, som de have overordentlig ringe Forstand paa. Jeg kan ikke se, at det kan være mere tilfredsstillende for Borgerne end en Gang imellem at stifte Borgmester, naar de selv vælge ham. Jeg ved ikke, om jeg maatte opfatte Ministeren saaledes, som om han vel kunde være med til Forslagets Gennemførelse i en ændret Form, naar blot Statens Tilhørsret ikke blev indskrænket. Jeg for mit Vedkommende kan godt anerkende denne Ret. Den samme Ret er jo til Stede for Landkommunernes Vedkommende. Der er det Amtmænd, der fører Tilsynet. Om det samme kunde blive Tilfældet for Byernes Vedkommende, er jeg ikke sagkyndig nok til at kunne afgøre, men jeg ved ikke, hvad der kunde være i Vejen derfor. Jeg maa bestemt mene, at de, der modsætte sig dette Forslag, ønske, at Borgmester i Landets Købstæder ogsaa i Fremtiden skulle betragtes som Vælgere af 2den Klasse og ikke have samme Rettigheder, som Vælgerne i den mindste Landkommune have. For saa vidt kan jeg for mit Vedkommende være tilfreds, fordi jeg tror, at det vil aabne Dørene paa Borgerne i Købstæderne for, hvem der er deres Venner, hvem der vil være med til at opfylde deres rimelige Krav. De ville nok komme til at se, at ad den Vej, de tidligere have været inde paa, naar de have støttet Højre og Regeringen, have de ikke opnaaet noget, og at de heller ikke kunne vente fremtidig fra den Side at finde Anerkendelse af deres billige Krav.

Berntsen: Jeg skal blot gøre et Par Bemærkninger over for det Foredrag, vi nys hørte af den højtærede Indenrigsminister. Den højtærede Minister udtalte som sin Erfaring, at det mere og mere var gaaet op for Byerne, at det er heldigt for dem at have en kongevalgt Formand i Stedet for at have stiftende Formænd, efter som Stemningen er i vedkommende Byraad. Min Erfaring gaar i modsat Retning. Jeg tror, at det er temmelig almindelig antaget i Byerne, at det er højt uheldigt, at man til Formand i Byraadet, til Leder af Kommunens Anliggender absolut skal have den Mand, der beklædes, til i Reglen samtidig at være Retsbetjent i vedkommende By, thi det er ikke givet, at fordi en Mand er en

dygtig Jurist, og fordi han som Retsbetjent paa fyldestgørende Maade kan varetage dette sit Embede, er han tillige inde i de kommunale Anliggender og har særlig Interesse for disse. Man ser derfor ikke sjældent, at der kommer et Misforhold til Stede mellem vedkommende Byraad og Byens Borgmester. Derfor ønske jeg, at man maa komme til en anden Ordning. Jeg tror ikke, at det er heldigt, at Købstadkommunerne i denne Henseende ere ringere stillede end Landkommunerne. Jeg tror, at det vilde være overordentlig heldigt for Udviklingen af det kommunale Liv i Byerne, for Vækkelsen af den kommunale Interesse, om Byraadene fik Lov til selv at vælge deres Formænd. Jeg synes ikke, at det er rigtig passende at stille Byerne saaledes, at Byraadene ikke have den samme Ret, som den mindste Landkommune i Landet har. Hvad det angaar, at man, naar man lod Byraadene selv vælge deres Formænd, vilde komme til at mangle et Mellemled mellem Regeringen og Byraadene, saa er jeg enig med den højtærede Minister i, at det er en Mangel. Men der maatte jo dog kunne træffes en Ordning, og jeg for mit Vedkommende kan ikke se, hvorfors ikke Amtmændene kunne føre det samme Tilsyn med Byerne, som de nu føre med Landkommunerne. Det forekommer mig at være den allernaturligste og simpleste Ordning, at man lod Amtmændene have det samme Overtilsyn over Byernes Anliggender, som de have over Landkommunernes. Skulde det ikke tilfredsstillende, er det jo muligt, at man kunde træffe en anden Ordning. Ser er ikke blind for, at dette Lovforslag har sine Mangler, men Tanken i det, nemlig at jevnstille Byerne med Sogneraadene paa Landet i Retning af, at de skulle vælge deres egne Formænd, er saa sund, at jeg kun kan ønske Lovforslaget en velvillig Behandling, og jeg maa ønske, at der mellem Udvalget og Ministeren maa træffes en mæglende Ordning, der kan føre til et Resultat.

Indenrigsministeren (Hørring):

Det ærede Medlem, der nu havde Ordet, havde en anden Opfattelse med Hensyn til, hvorledes Købstæderne vilde stille sig til Formandsvalget, end den jeg har. Vi staa her med forskellige Opfattelser, og vi maa da se andet Steds fra at saa Klarhed over, hvorledes Forholdet virkelig er. I saa Henseende have vi jo et Organ for Købstæderne, nemlig Købstadforeningen. Maa ske den endnu en Gang kan saa Lejlighed til at udtale sig om dette Spørgsmaal, saa kunne vi jo saa at se, i hvilken Retning deres Ønsker gaa. Det ærede Medlem nævnte som en Maade,